

Voorlegger vergadering Raad van Bestuur UWV

Vergadering Raad van bestuur	
Datum	9 januari 2024
Agendapunt	Agendapunt 8 Nummer 24 – 010
Onderwerp	Wijze van afhandeling van de nabetalings van pensioenfondsen bij cliënten met een toeslag (casus omroep Max)
Directeur	Directeur SBK
Opsteller	
Portefeuillehouder RvB	Nathalie van Berkel
Onderwerp heeft instemming van	
Directeur	Toelichting
Directeur Uitvoering Uitkeren	

Door Raad van Bestuur te nemen besluiten

Kennis te nemen van de wijze van afhandeling van de nabetalings van pensioenfondsen bij cliënten met een toeslag (omroep Max), te weten: Cliënten wijzen op de mogelijkheid van een afkoopsom ter hoogte van de netto nabetaaling (zie hieronder)

Samenvatting onderwerp en reden bespreking

In het televisieprogramma MAX Meldpunt van Omroep MAX van 8 september jl. is stilgestaan bij twee casussen waarbij cliënten met een WIA uitkering, die een aanvulling ontvangen van UWV op grond van de Toeslagenwet, van hun pensioenfonds een brief hebben ontvangen dat zij al jaren recht hebben op een zogenaamd arbeidsongeschiktheidspensioen. Dit is een aanvulling op de WIA-uitkering. Vanaf 2013 bleken deze mensen al recht op arbeidsongeschiktheidspensioen te hebben, zonder dat dit bij hen bekend was. Doordat er recht blijkt te zijn op een arbeidsongeschiktheidspensioen, bestaat er geen of een lager recht op de toeslag van UWV. Het UWV moet deze toeslag om die reden (met terugwerkende kracht) herzien en terugvorderen. Het pensioenfonds moet loonheffing inhouden op het arbeidsongeschiktheidspensioen en dit afdragen aan de Belastingdienst. Hierdoor is de netto nabetaaling van het pensioenfonds niet toereikend om de terugvordering van de toeslagen van UWV te voldoen. (de zogeheten Bruto/Netto-problematiek, deelnemer krijgt netto nabetaald vanuit het fonds, UWV moet bruto terugvorderen als het over meerdere jaren gaat.). Er bestaat geen wettelijke grondslag om de nabetaaling rechtstreeks te verrekenen met de toeslag.

Naar aanleiding van deze casussen is een UWV brede werkgroep gestart die gekeken heeft naar mogelijke oplossingsrichtingen in het geval van nieuwe (en oude) nabetalings van arbeidsongeschiktheidspensioenen. Deze denkrichtingen zijn ambtelijk met het ministerie van SZW besproken.

Voor bestandsuitwisseling tussen de systemen van UWV en de pensioenfondsen is geen juridische grondslag, waardoor het naast elkaar leggen van de mensen die een nabetaaling ontvangen van een pensioenfonds en een aanvulling krijgen van UWV op grond van de Toeslagenwet niet mogelijk is. Hierdoor is het ook in de toekomst niet mogelijk om dit aantal te achterhalen.

Pensioenfondsen zijn bezig om in beeld te krijgen hoeveel nabetalings er de komende tijd nog aankomen. UWV is bezig in beeld het aantal nabetalings van pensioenfondsen te krijgen die in het verleden zijn uitbetaald en waar sprake was van een WIA uitkering met TW en of de toeslag door UWV teruggevorderd is. De verwachting is dat voor het einde van het jaar meer duidelijkheid over is.

Door de UWV-brede werkgroep is gezocht naar een oplossing die zorgt voor gelijke afhandeling voor alle soortgelijke casussen. Dat zorgt voor duidelijkheid richting cliënten (nu, toekomstig en in het verleden) , richting ministerie, pensioenfondsen en in de communicatie naar buiten (zoals omroep Max).

Op 29 september jl. zijn hierover Kamervragen gesteld door de leden Palland en van Dijk (beiden CDA). In de beantwoording staat (vooralsnog) het volgende: "Het is voor de solidariteit en de houdbaarheid van het sociale zekerheidsstelsel belangrijk dat mensen geld dat zij te veel of ten onrechte hebben ontvangen terugbetalen. Het is echter niet de bedoeling dat deze terugvordering iemand in de problemen brengt". En verderop: "Het is uiteraard niet de bedoeling dat mensen zowel de aanvulling op grond van de Toeslagenwet vanuit UWV als het arbeidsongeschiktheidspensioen ontvangen en mogen houden."

Hieronder gaan we kort in op afwegingskader en hoe gekomen is tot de gekozen oplossingsrichting.

Herziening

UWV zal bij de herziening rekening houden met het criterium redelijkerwijs duidelijk en artikel 4 lid 2 Beleidsregels schorsing, opschorting, intrekking en herziening uitkeringen 2006 toepassen.

Bij cliënten die niet hadden kunnen weten dat zij recht hadden op dat pensioen, is de redenering dat het hun weliswaar niet redelijkerwijs duidelijk had kunnen zijn maar dat artikel 4 lid 2 van Beleidsregels schorsing, opschorting, intrekking en herziening uitkeringen 2006, van toepassing is. Dit artikel luidt: "In afwijking van het bepaalde in het vorige lid wordt, indien aan de verzekerde over een periode waarover ten onrechte of tot een te hoog bedrag uitkering is verstrekt terwijl dat hem niet redelijkerwijs duidelijk was of kon zijn, een andere uitkering wordt toegekend, de eerstgenoemde uitkering ingetrokken of herzien met ingang van de dag waarop de andere uitkering ingaat. De ten onrechte of tot een te hoog bedrag verstrekte uitkering wordt met de andere uitkering verrekend. Voorzover een hoger bedrag is uitgekeerd dan het bedrag van de andere uitkering wordt het meerdere niet teruggevorderd."

In deze gevallen gemeld bij omroep Max is er sprake van een andere uitkering (het arbeidsongeschiktheidspensioen van de pensioenfondsen) en zal UWV daarom de toeslag herzien met ingang van de dag waarop de uitkering van het pensioenfonds in gaat. De toeslag kan niet worden verrekend met de uitkering van het pensioenfonds omdat daar geen wettelijke grondslag voor bestaat, maar voor zover de toeslag van UWV hoger is dan de uitkering van het pensioenfonds, zal het verschil niet worden teruggevorderd. Deze systematiek geldt overigens ook in het geval van een uitkering uit hoofde van een WGA hiaat verzekering.

Terugvordering

Bij de terugvordering kan de client kiezen uit twee opties om de terugvordering terug te betalen. Als eerste kan de cliënt kiezen om een afkoopsom te betalen ter hoogte van de netto nabetaling. Ten tweede kan de cliënt kiezen voor het reguliere invorderingstraject (met ambtshalve kwijtschelding na 3, 5 of 10 jaar).

Hieronder lichten we beide opties toe met de voor- en nadelen.

1. Afkoopsom ter hoogte van netto nabetaling

UWV mag akkoord gaan met een afkoopsom indien hiermee minimaal de helft van de bruto vordering in één keer wordt terugbetaald. Het restant wordt dan kwijtgescholden.

Voordeel

- De terugvordering wordt direct voldaan, cliënten merken hier dan weinig van.
- Cliënten ondervinden op deze manier geen nadelige gevolgen van de bruto/netto problematiek.
- Cliënten kunnen van het negatieve inkomen het jaar erop aangifte inkomstenbelasting doen, wat fiscaal gezien weer voordelig kan zijn. Doordat we een deel ter hoogte van de loonheffing kwijtschelden, vervalt de mogelijkheid om 'de loonheffing terug te vragen' niet. De nabetaling van het pensioenfonds zorgt voor een stijging van het inkomen dat ongunstig kan zijn voor het recht op bijvoorbeeld zorg- en huurtoeslag van cliënt, maar het negatieve inkomen als gevolg van de terugbetaling zal waarschijnlijk juist gunstige gevolgen hebben voor het recht op zorg- en huurtoeslag over dit jaar.
- Eenduidigheid in afhandeling voor cliënten en betrokken partijen
- Deze oplossing past binnen regulier beleid van UWV en de lijn van het ministerie en beantwoording Kamervragen over dit onderwerp

Nadeel:

- Goede timing nodig zodat er geen tijd zit tussen de nabetalings en de terugvordering. Risico dat betrokkene al (een deel) van de nabetalings heeft uitgegeven. In de gevallen dat cliënten al een deel van het geld hebben uitgegeven, zal natuurlijk maatwerk toegepast worden.
- Het kost de gemeenschap geld. Er wordt minder teruggevorderd dan aan cliënten te veel aan toeslagen is uitgekeerd.

2. Reguliere invorderingstraject en kwijtschelding na 3, 5 of 10 jaar

Als cliënt hiervoor kiest zal UWV hier uitvoering aan moeten geven. UWV berekent een aflossingscapaciteit en er wordt een termijnregeling getroffen ter hoogte van dit bedrag. Dit bedrag wordt ingehouden op de uitkering of maandelijks betaald door betrokkene. Regelmatig (minstens één keer per jaar) wordt de aflossingscapaciteit opnieuw berekend en de termijnregeling wordt hierop aangepast. Het restant wordt na 3 jaar kwijtgescholden. Het restant wordt na 5 jaar kwijtgescholden indien cliënt de nabetalings niet bij ons heeft gemeld, maar dit wel had moeten doen.

Voordeel:

- Deze oplossing is financieel gezien momenteel het meest voordelig voor cliënten. Dat komt omdat het beleid van UWV is dat we op dit moment niet van cliënten verwachten dat zij hun vermogen (bijvoorbeeld de nabetalings van het pensioenfonds) aanwenden om vorderingen van UWV te betalen. Als dit beleid wijzigt kan dat betekenen dat cliënten hun spaartegoed (nabetaling) moeten aanwenden om de terugvordering zoveel mogelijk te voldoen.
- Past binnen reguliere proces/afdoening van UWV.

Nadeel:

- Betrokkene zit nog 3, 5 of 10 jaar aan de terugvordering vast, waarbij er periodiek een herberekening wordt gemaakt van de aflossingscapaciteit. Dit kan stress opleveren.
- Afhankelijk van toekomstige door UWV te maken beleidskeuzes, is de kans aanwezig dat bovengenoemde situatie gaat veranderen en dat wij op termijn verwachten dat men – naast de maandelijks aflossingen - het spaartegoed (nabetaling) gebruikt om de vordering te voldoen.
- Het kost de gemeenschap geld. Er wordt minder teruggevorderd dan aan cliënten te veel aan toeslagen is uitgekeerd

Samenvattend is het advies om voor de cliënten die te maken krijgen met een nabetalings van een arbeidsongeschiktheidspensioen en een aanvulling krijgen van UWV op grond van de Toeslagenwet, te kiezen voor de oplossing om cliënten te wijzen op de mogelijkheid van een afkoopsom ter hoogte van de netto nabetalings.

Gevolgen voor mensen

- Duidelijke en uniforme afhandeling van deze casussen (nu, toekomstig en verleden).
- Geen negatieve financiële gevolgen voor cliënten, zelfs kans op fiscaal voordeel door inkomstenbelasting over negatieve inkomsten.
- Positief voor maatschappelijk draagvlak: eenduidige afhandeling, geen negatieve gevolgen voor cliënten, maar wel notie dat het niet de bedoeling is dat cliënten zowel de nabetalings als de toeslagen mogen houden.

Kansen en risico's voor (de opdracht van) UWV

Kansen: eenduidige helder communicatie richting alle cliënten, betrokken partijen, ministerie, pensioenfondsen en de buitenwereld (waaronder media en omroep Max in het bijzonder)

Strategische aspecten van het besluit

Past binnen de lijn van de beantwoording van de Kamervragen en de ambtelijke lijn van het ministerie.

Bedrijfsvoering (personeel/financieel)

In het reguliere proces krijgt de uitvoering van Uitkeren AW sinds 1 mei 2023 een signaal dat een client een eerste betaling van pensioenfonds heeft ontvangen en daarna wordt in de verrekeningscyclus de TW periodiek verrekend. Dat geldt ook als het een nabetaling van de pensioenfonds betreft. Uitkeren beoordeelt vervolgens of de TW moet worden teruggevorderd en zal de client benaderen en wijzen op de afkoopmogelijkheid. Dit gebeurt voor de tijdelijk aangehouden gevallen na begin september en de nieuwe nabetalingen. Het bestaande werkproces wordt aangescherpt zodat de medewerkers er nadrukkelijk op gewezen worden om de afkoopmogelijkheid te bespreken met de client.

Er is geen duidelijke prognose te stellen over het aantal mogelijk te verwachten nabetalingen als gevolg van inhaal of correctieacties bij de fondsen. Verder wordt het aantal nabetalingen van pensioenfondsen uitgezocht die in het verleden zijn uitbetaald en waar sprake was van een WIA uitkering met TW en of de toeslag door UWV teruggevorderd is.

Duurzaamheid

Transparantie

Vervolgtraject besluitvorming

Opties zijn ambtelijk besproken met ministerie. Ministerie is ambtelijk akkoord met deze wijze van afhandeling.

Communicatie

De oplossingsrichtingen zijn gecommuniceerd met de betrokkenen en omroep Max. Er is een nieuwsbericht geplaatst op de website.

Openbaarheid

Deze documenten kunnen openbaar gemaakt worden:

1	☒	Ja, in hun geheel.
2	☐	Deels.
3	☐	Nee, de bijbehorende bijlage(n) niet.
4	☐	Nee, helemaal niet.

Metadata

Omschrijving: Wijze van afhandeling van de nabetalingen van pensioenfondsen bij cliënten met een toeslag

Trefwoorden: Nabetaling, Pensioenfondsen, Toeslag, Omroep Max